

Studieresa för unga lantbrukare den 16 – 17 juni 2008 Reserapport

Örby Gård

Spannmålgård med 500 ha spannmål. Gården drivs av två personer som driver bolaget i handelsbolagsform.

Gården har nyligen investerat i fyra spannmålssilos för en kostnad av 10 öre/kilo/år. En investering på 3 miljoner kronor.

Målet med företaget är att öka arealen och minska antalet arbetstimmar.

På gården finns även 300 tackor.

Spannmålstorkar på Örby Gård

Edeby Gård

Gård med 55 ha spannmålsodling och 83 ha skog. Driver restaurang & pub samt presentbod på gården samt arrangerar påsk- och julmarknad.

Inom restaurangverksamheten har man ca 450 medlemmar som deltar i pub-kvällar. Gården erbjuder även 5-kamp vid en lappkåta.

Lunch på Edeby Gård

Markus Ottosson, Svista

Yngre superentreprenör, som började köra maskinstationskörning med sin dåvarande arbetsgivares maskiner.

Startade eget på deltid 2004 med rundbalning o snöröjning. Sade upp sin anställning och började på lantmästarlinjen vid Alnarp. Slutade efter 10 dagar.

Åkte hem och startade eget på heltid, första vintern som tillfällig snickare. Därefter har han utvecklat verksamheten och har 1 heltidsanställd. De

- Röjer o sköter 300 hektar hagmarker åt SLU.
- Pressar 1000-1500 hektar halm (70-80 ha/dag) med kombipress.
- Pressar med rundbalspress efter behov
- Säljer "High Fiber" = halm från gräsfrödling

- Sprider svämgödsel
- Röjer snö i Stockholm
- Utför byggnadsarbeten
- Kör Uppsalastudenter i lövad vagn 1 gång per år. Taxa 20.000 kronor = den mest lönsamma aktiviteten.

Markus fördelar jobb i arbetstoppar inom ett nätverk bestående av 10 gamla Jällakompisar. Han tar semester under november/december.

Investeringarna i maskiner är ca 3 miljoner kronor. Utöver egna traktorer hyres ca 500 traktortimmar/år.

Marcus Ottosson

Anette Simonsson, Ängeby Ryttagård

Anette, som driver eget IT-konsultföretag, har "alltid" haft hästar och ridning som intresse. Hon rider själv dressyr, tränar dressyrryttare och har domarlicens upp till medelsvår St. Georg.

Hon har förverkligat sin livsdröm och investerat 3,6 miljoner kronor i en nybyggd anläggning, med ridhus 50x24 meter och stallavdelning under samma tak.

Stallavdelningen har 3,6 meters takhöjd, halvisolerade väggar och självdrag i gången. Vattningen sker med brandslang i hink.

Boxarna är stora, 16 kvadratmeter och ligger inte vägg i vägg med annan box, vilket skapar en mycket lugn miljö.

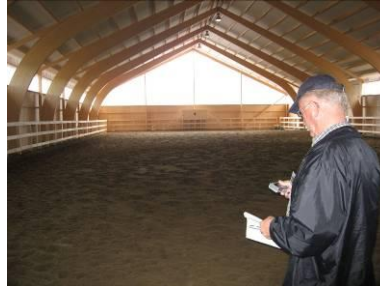
Utrymmena för förvaring och skötsel av utrustningarna var väl tilltagna och planerade i detalj. T.ex. hade man värmeelementen monterade i taket i tvättstugedelen för att underlätta torkningen av hästtacken.

Hon köper hö endast från andra skörd. Boxarna strös i botten med torv och halm ovanpå, vilket skapar en bättre miljö i stallet (lägre ammoniakhalt), förbättrar komposteringen vilket underlättar försäljningen av gödseln.

Priset för inhysning av häst är 4 000 kronor inkl. moms/månad exklusive mockning, som kostar 50 kronor per gång om man vill ha det utfört.

Annette Simonssons stall

Ridhuset

Mats Ekström, Kårsta, Grillby

Mats som under sin utbildnings- och praktiktid arbetet på mjölkgårdar i Kanada och på Nya Zeeland har själv ritat den nya ladugård som han och hans far satsade på 2006 (som var året med det lägsta mjölkpriset men också "rätt" byggkostnader).

Besättningen omfattar 120 mjölkande kor plus rekrytering, totalt 300 djur. Investeringen i byggnad, gödselbrunn och plansilos var 11 miljoner kronor och nyrekrytering av djur 950.000 kronor. Den gamla ladugården användes till sinkor och mastidjur.

Mats seminarer själv (1,63/dräktighet).

Man har ingen robotinträning av kvigor före inkalvning, dock får de vänja sig vid fodret.

Man levererar 8 000 liter mjölk varannan dag, vilket motsvarar en årsavkastning på 9 800 l/ko. I den gamla 40-korsbesättningen låg man på 10 600 l/ko o år. Efter uppbyggnaden av besättningen behöver man gallra för prestation och mjölkningstid.

Utfodring av grovfodret sker 10 gånger/dygn för att få en jämnare mjölkning dygnet om = effektivare utnyttjande av robotarna.

Grovfodret blandas i en 28 kubikmeters stationär Keenan foderblandare.

Baskraftfodret ges i robotarna i samband med mjölkning. Hökraftfodret ges i automater, som placerats längst ifrån robotarna för att undvika köande där.

Man odlar fodermais för tredje året. Majsen lägges i plansilo ovanpå tredje vallskörden. Utöver att majsen ökar aptitligheten ger den rätt kali/magnesiumkvot vilket gett friskare kor.

I år har man samodling av åkerböna 70% med vårvete 30%, vilket ska skördas som ensilage. Syftet är att höja proteinhalten i eget producerat foder.

Mats Ekström:

Plansilos utan vägg bak

Kalvboxar

Ingången till ladugården

Ladugården

Roboten

Alla deltagare i resan

Per Nilsson, Esplunda Lantbruk AB, Enköping

Per, är 17:e generationen på släktgården, som han samäger med sin far.

Gården omfattar 180 ha åker, 140 skog och 30 ha beten.

Animalieproduktionen omfattar 40 dikor, charolais, som hålls för betesvården och 300 tjurar baserade på inköpta mjölkkraskalvar.

Med arrenden och partnerskap brukas 650 ha åker (Samma som hela Hagaslätten. Red. anm.). Odlingen är brödvete, 300 ha, oljeväxter, och gräsfröodling. 60 ha vall odlas som ekoodling.

Man har 3 heltidsanställda plus säsons- och bytesanställda.

Tjänster som köpes är:

- Plöjning till ekoodlingen

- Kultivering

- Pressning

Tjänster som säljes är:

- Sprutning, ca 550 ha

- Skötsel av växtodlingen på f.d. partners gård, 160 ha.

- Snöröjning med 3 maskiner i Enköping

Per är dessutom delägare i en 220 suggors integrerad besättning.

Företaget har en lantbruksstyrelse, som utöver ägarna, består av en lantbruksrådgivare och en banktjänsteman.

Per fakturerar och konterar själv och köper uppföljningstjänst 1 gång per månad. Företaget omsätter ca 8,5 miljoner kronor per år. Avkastningkravet är 10%.

2007 investerades i en spannmålssilo/tork för 1000 ton. I år investerar man i en halm- och fastbränslepanna á 2 miljoner kronor, för uppvärmning av torken och alla gårdsbyggnaderna. Man investerar också i en 50-tonns tippgrop till spannmålssilon.

Tjuruppfödningen bedrivs i en relativt ny anläggning. De inköpta kalvarna kommer till ett separat mottagningsstall med öppen sida mot söder. Stallet har 2 avdelningar med plats för 20 kalvar i varje. (Detta ska minska till 5 i varje i planerad nybyggnad)

Vidareuppfödningen sker därefter i 20-grupper. Slaktvikten ska vara 300 kilo och "eftersläntarna" i varje grupp slutgödes i en äldre ladugård. Dit flyttas också de djur som vid insättningen inte lär sig/vill ligga i liggbåsen.

Halmåtgången har halverats sedan man började använda halmrivare vid ströning. Man utfodrar med majs sedan 3 år. Man syrar spannmål och lägger i korv.

Kalvboxar

Hambränslepanna

Per Nilsson

Brunsbjergs Foder & Strö

Urban Brunsbjerg berättade om företagets utveckling från 1970-talet, då byns 4 gårdar slogs samman till 1 med 100 ha traditionell växtodling och slaktvinsproduktion. I början av 80-talet gick man in på grönsaker och potatisodling och började odla slåttervall för växtföljden, till det byggde man en hötork -84.

1990 fick man franchiserättigheten till Horse Hage-konceptet och började packa i 25 kg:s balar med hjälp av 15-20 skolungdomar. 1991 packade man 14 000 balar, varav man sålde hälften.

Nu packar man 65 000 balar per år, i 250 kg:s, 150 kg:s och 25 kg:s balar, allt säljes.

Företaget omsätter 17 miljoner kronor per år, varav 10 miljoner från foderförsäljning och har 11 helårsanställda plus 30 extraanställda under 1 månad.

Odlingen omfattar 300 ha egen vall och 60 ha på grannens mark, dessutom odlar man 320 ha spannmål.

3 lastbilar, varav 2 levererar foder på heltid, ingår i maskinparken.

En nybyggnation pågick i en hall för 60 dikor. Man satsar på djupströboxar eftersom man har god tillgång till egen halm (som också säljes). Hallen bygges med plant golv och upphöjt (80 cm) körbart foderbord. Syftet är att hallen lätt ska kunna ändras till annan användning om behov uppstår i framtiden.

Höbalar på väg in...

...förpackas...

... slutprodukt .

Förpackning av storbalar

Gårdsbutik – hästfoder

Nybyggnation av dikostall

Gruppen övernattade på Djurby Gård

På kvällen var LRF-ungdom inbjudna till middagen...

och senare bjöd dom på 5-kamp...